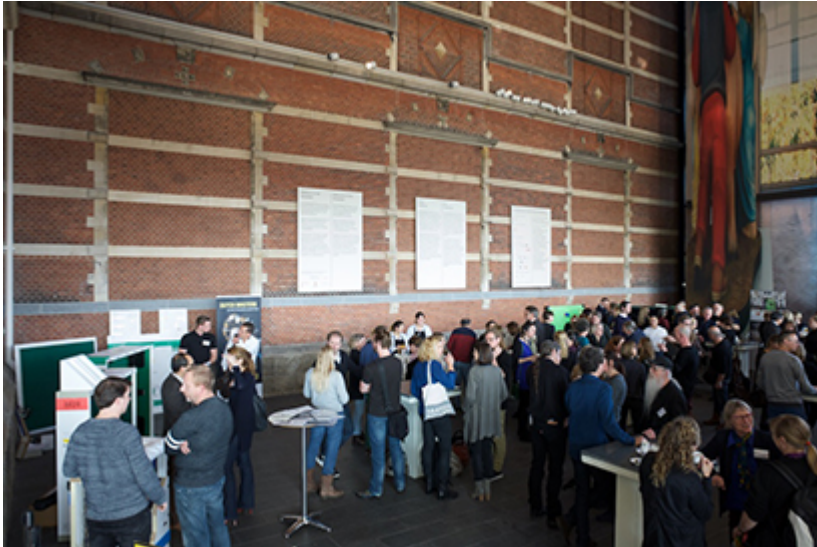

Nieuwsbrief nr 13

December 2016

Succesvolle SBMK-dag 2016: In the box

De 'Kistenmarkt' FOTO Ernst van Deursen

Ruim honderdvijftig deelnemers bezochten de SBMK-dag 2016: In the box, kunstverpakkingen onderzocht. Zij luisterden naar presentaties vanuit het verzekeringswezen en de (internationale) wereld van onderzoek op dit gebied. Vele praktijkvoorbeelden passeerden de revue, gegeven door restauratoren en kunstenaars. In de pauzes was de 'kistenmarkt' open met transportkisten van Kortman, Crown en Hizkia van Kralingen. Het [programma](#) kun je op de SBMK website vinden.

Zesde introductiedag Beheer en behoud van moderne en hedendaagse kunst

Voor de zesde keer kwam een groep van acht startende museummedewerkers bij elkaar voor de introdag Beheer en behoud. Dit keer waren zij afkomstig van RCE, Museum Boijmans Van Beuningen, Stedelijk Museum Amsterdam en LUMC. De dag werd verzorgd in het Centraal Museum Utrecht met als docenten Marije Verduijn, Hoofd Collectiebeheer Centraal Museum, Rebecca Timmermans, restaurator Moderne Kunst, Stedelijk Museum Amsterdam en Paulien 't Hoen, coördinator SBMK. Heb je belangstelling voor deze dag of wil je een (aanstaande) collega opgeven? Stuur een mail naar info@sbmk.nl. We houden je dan op de hoogte van de volgende data en locaties.

Project plastics in 2017 van start

Afgelopen anderhalf jaar zijn SBMK en RCE druk bezig geweest met het voorbereiden van een omvangrijk project, officieel geheten: *Collectiekennis 2.0/pilot plastics* en in de praktijk: *Project Plastics*.

Inhoud

>>[Succesvolle SBMK-dag](#)

>>[Zesde introductiedag](#)

>>[Project plastics](#)

>>[Platform conserveringsvraagstukken](#)

>>[Symposium Future Proof?!](#)

 Column – Maarten van Bommel
*hoogleraar conservering en restauratie
 UvA, bestuurslid SBMK*

Hedendaagse kunst doorbreekt hokjes-denken

Een jaar geleden ben ik bestuurslid geworden van de SBMK. Met name om de relatie met de opleiding conservering en restauratie van cultureel erfgoed van de UvA te bestendigen, en om met een meer natuurwetenschappelijke bril naar de activiteiten van de stichting te kijken. Hoewel ik in mijn positie bij de UvA een generalist ben en me met allerlei soorten object-gebonden erfgoed bezighoudt (mij allen even lief), heb ik als museumbezoeker altijd een voorkeur gehad voor moderne en hedendaagse kunst (MHK). Vooral omdat het je vaak op het verkeerde zet en je soms behoorlijk moet nadenken over de betekenis van de kunstwerken. Het kan nodig zijn om er een paar keer omheen te lopen om te begrijpen waar je eigenlijk naar kijkt. De werken doen iets wat je niet verwacht, kunnen grappig zijn. Bij oudere kunstwerken waardeer ik meer de techniek, het vakmanschap en de schoonheid ervan. MHK kan ik soms ook heel lelijk vinden, maar toch inspirerend. Het doorbreekt grenzen en daarmee het hokjes-denken, waarmee met name natuurwetenschappers behept zijn. We zijn sterk geneigd onze omgeving onder te verdelen in hokjes; noem het categoriseren om er een positieve klank aan te geven.

*Een mooi voorbeeld van een werk dat dit hokjes-denken doorbreekt is een werk van Piero Manzoni getiteld *Achrome* (1960) uit de collectie van het Stedelijk Museum. Laura Kolkema onderzocht dit werk in*

Elke collectie beeldende en toegepaste kunst uit de twintigste en eenentwintigste eeuw bevat een groot aantal objecten die geheel of gedeeltelijk van kunststof zijn gemaakt. Hiervoor is specialistische kennis vereist, die in de meeste musea niet aanwezig is. Dit project, waarin tien kunstcollecties, SBMK en RCE samenwerken*, is gericht op deze grote, kwetsbare groep hedendaagse kunst- en designobjecten. Doelstelling is om een representatief deel van de objecten uit de tien deelnemende collecties te identificeren, registeren en er de benodigde conserveringsmaatregelen voor vast te stellen. Daarmee hebben de musea handvatten in handen om de rest van de collectie zelf onder handen te nemen. Door gezamenlijk preventieve maatregelen te ontwikkelen, zijn niet alleen de collecties beter op orde, maar wordt ook de kennis die hiervoor nodig is verdiept, gedeeld en binnen de organisaties geborgd. De eerste fase van het project bestaat uit de ontwikkeling van een collectiesurvey, een do it yourself identificatie kit en digitale tool met alle benodigde informatie voor identificatie en conservering van de tien meest voorkomende, problematische kunststoffen in kunstcollecties. In fase twee wordt de survey op locatie, in de betrokken musea uitgevoerd. Deze training on the job bevat het aanleren van de methode aan eigen museummedewerkers met behulp van de do-it-yourself kit en de digitale tool. Op de SBMK website kun je meer informatie vinden.

* Bonnefantenmuseum, Centraal Museum, Gemeentemuseum Den Haag, Kröller-Müller Museum, Museum Boijmans Van Beuningen, Rabo-kunstcollectie, RCE, Rijksmuseum, Schunck*, Stedelijk Museum Amsterdam, Van Abbemuseum.

Platform conserveringsvraagstukken

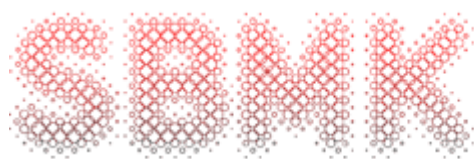
Er zijn twee digitale werken uit 2008 ingebracht bij het platform conserveringsvraagstukken: *Horizons* van Geert Mul (Museum Boijmans Van Beuningen) en *De tekenmachine* van Jochem van der Spek (Stedelijk Museum Amsterdam). De datum in april waarop we de beheer- en behoudsproblematiek van beide werken gaan bespreken, is nog niet bekend. Houd hiervoor je mailbox of de SBMK-website in de gaten. Als je belangstelling hebt om er bij te zijn, kun je je vast inschrijven voor wat voorbereidend werk: op donderdag 19 januari organiseert SBMK een rondleiding van Geert Mul en Gaby Wijers (LIMA) door de overzichtstentoonstelling van Geert Mul: *Matchmaker, 25 jaar mediakunst* in het Stedelijk Museum Schiedam. Hierbij zal speciale aandacht besteed worden aan de conserveringsproblematiek van digitale kunst. Ook als je niet naar de platformbijeenkomst komt, ben je van harte welkom. Stuur een mail naar info@sbmk.nl.

Symposium Future Proof?! Transformation Digital Art 2017

Vorig jaar organiseerden LIMA en SBMK gezamenlijk het *symposium Transformation Digital Art* als afsluiting van het tweejarige project met dezelfde naam waarin het digitale werk van Peter Struycken centraal stond. LIMA heeft het onderzoek voortgezet met het *project FUTURE PROOF!?*, gericht op het werk van kunstenaar Geert Mul. LIMA presenteert nieuwe inzichten en volgende stappen op 8 en 9 februari tijdens het symposium *Transformation Digital Art 2017* in het Stedelijk Museum Schiedam. Bedoeld voor (aankomende) professionals op het gebied van digitale kunst, erfgoed en cultuur. Dit internationale symposium over de toekomstige presentatie van

2015 in het kader van haar afstudeeronderzoek voor haar specialisatie schilderijenrestauratie. Het werk bestaat uit een spieraam met daarop twee doeken waarvan alleen het voorste doek zichtbaar is. Dit katoenen doek toont een raster van naden, maar heeft geen verflaag en ook geen afwerklaag. Het schilderij is dus feitelijk onbeschilderd. Het restauratieprobleem ging onder andere om storende vlekken in de stof, maar de eerste discussie was of dit werk wel door een schilderijstudent behandeld moest worden. Zeker nadat bleek dat de behandeling onder andere bestond uit het wassen van het katoen, iets waarvoor de hulp van textieldocente Emmy de Groot moest worden ingeroepen. (Vanzelfsprekend had de student geen ervaring met het wassen van schilderijen!) Uiteindelijk heeft de student het werk op een goede manier kunnen behandelen, door verschillende specialisten bij het proces te betrekken. Voor mij een sprekend voorbeeld van het doorbreken van hokjesdenken dat noodzakelijk is voor beheer en behoud van moderne kunst en dat kenmerkend is voor de manier van werken van SBMK. Ik hoop hier vanuit mijn hokje een bijdrage aan te kunnen leveren.

software based art bestaat uit keynotes, workshops, paneldiscussies en een Pecha Kucha met ingebrachte case studies. Voor aanmeldingen, kijk op www.li-ma.nl of stuur een mail naar info@li-ma.nl.

Actief netwerk voor conservering van hedendaagse kunst
Kennisuitwisseling | Onderzoek | Theorievorming | Discussie |
Werkgroepen | Publicaties | Modellen | Workshops
Voor meer informatie www.sbmkn.nl

Als u onze nieuwsbrief niet meer wilt ontvangen, [meldt u zich dan hier af](#).